

Ks. Józef Stala

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1776-6849>

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Nauki o rodzinie – CK, RDN, doktoraty i serie wydawnicze

Dyscyplina nauki o rodzinie została powołana *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych*¹ i została włączona do dziedziny nauk humanistycznych i obszaru nauk humanistycznych.

Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów tylko dwóm uczelniom – Uniwersytetowi Opolskiemu² oraz Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie³ – udzieliła uprawnień do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie nauki o rodzinie, dziedzinie nauk humanistycznych. Wnioski o prawa do nadawania stopnia doktora z nauk o rodzinie w dziedzinie nauk humanistycznych składał też Wydział Teologii KUL oraz Wydział Teologii UWM – jednak nie uzyskały one aprobaty Cen-

¹ *Rozporządzenie Ministra MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych*, Dz.U. 2011 nr 179, poz. 1065.

² [Decyzja z dnia 26 maja 2014 r.], Archiwum Zespołu do Opracowania Kierunków Rozwoju Nauk o Rodzinie.

³ [Decyzja z dnia z dnia 30 maja 2016 r.], Archiwum Zespołu do Opracowania Kierunków Rozwoju Nauk o Rodzinie.

tralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Od 2018 r. w nauce obowiązuje *Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”*.⁴ Natomiast w 2023 r. Rada Doskonałości Naukowej, po rozpatrzeniu złożonych wniosków, nadała uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o rodzinie / dziedzinie nauk o rodzinie następującym ośrodkom naukowym:⁵

- 1) Akademia Ignatianum w Krakowie (24 kwietnia 2023 r.),
- 2) Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej (29 maja 2023 r.),
- 3) Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (29 maja 2023 r.),
- 4) Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie (29 maja 2023 r.),
- 5) Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (14 czerwca 2023 r.).⁶

1. Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów Naukowych oraz Rada Doskonałości Naukowej

Przez dwie kadencje (2013-2016 i 2017-2020) dyscyplina nauki o rodzinie była reprezentowana w Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (członkiem CK z dyscypliny nauki o rodzinie był wówczas prof. dr hab. Wojciech Krzysztof Świątkiewicz, socjolog z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach⁷). Dyscyplina nauki o rodzinie była włączona do sekcji nauki humanistyczne i społeczne oraz przypisana do dziedziny nauki humanistyczne.⁸ Na mocy *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin i dyscyplin na-*

⁴ *Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”*, Dz.U. 2018, poz. 1668.

⁵ Rada Doskonałości Naukowej, *Nadane uprawnienia*, <https://www.rdn.gov.pl/uprawnienia-do-nadawania-stopni.przyznanie-uprawnienia.html> (dostęp: 11.08.2023).

⁶ *Uprawnienia doktoryzowania i habilitacji z nauk o rodzinie na UKSW*, <https://wsr.uksw.edu.pl/2023/06/27/uprawnienia-doktoryzowania-i-habilitacji-z-nauk-o-rodzynie-na-uksw/> (dostęp: 11.08.2023).

⁷ *Nominacje prof. dra hab. Wojciecha Świątkiewicza na członka Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów w dyscyplinie nauki o rodzinie*, Archiwum prywatne prof. Wojciecha Świątkiewicza.

⁸ *Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów (1991-2020)*, red. B. Sitek, Warszawa 2020, s. 94.

ukowych oraz dyscyplin artystycznych⁹ nauki o rodzinie zostały „włączone” do dyscypliny nauki socjologiczne i przypisane do dziedziny nauki społeczne.

Natomiast *Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*¹⁰ została przywrócona dyscyplina nauki o rodzinie oraz stworzona dziedzina nauk o rodzinie.

Warto dodać, że *Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” oraz niektórych innych ustaw* w art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. dodała ustęp 4 i 5 w następującym brzmieniu:

„Ust. 4. W przypadku zmian w klasyfikacji określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, zwanej dalej «klasyfikacją dziedzin i dyscyplin», polegających na:

1) wyodrębnieniu nowej dyscypliny naukowej albo artystycznej Rada Doskonałości Naukowej, zwana dalej «RDN», wskazuje dyscyplinę albo dyscypliny, z których nowa dyscyplina została wyodrębniona;

2) zmianie nazwy dyscypliny naukowej albo artystycznej RDN przyporządkowuje dotychczasową nazwę dyscypliny do nowej nazwy;

3) włączeniu dyscypliny naukowej albo artystycznej do innej dyscypliny albo do innych dyscyplin RDN wskazuje dyscyplinę albo dyscypliny, do których dotychczasowa dyscyplina została włączona.

Ust. 5. W sprawach, o których mowa w ust. 4, RDN podejmuje uchwałę. Uchwałę zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej RDN, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie ust. 3, na mocy których zmiany w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin zostały wprowadzone”.

Rada Doskonałości Naukowej taką uchwałę podjęła. Jest to uchwała Rady Doskonałości Naukowej z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zmian w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin określonej w przepisach wydanych

⁹ *Rozporządzenie Ministra MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, Dz.U. 2018, poz. 1818.

¹⁰ *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, Dz.U. 2022, poz. 2202.

na podstawie art. 5 ust. 3 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”*.

Jeśli chodzi o nauki o rodzinie, RDN we wspomnianej uchwale wskazuje, że: „[...] dyscyplina nauki o rodzinie została wyodrębniona z następujących dyscyplin: archeologia, ekonomia i finanse, filozofia, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, nauki o zdrowiu, nauki o kulturze fizycznej, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, nauki biologiczne”. Zabrakło tam jednak nauk teologicznych, o które uchwała ta ma być uzupełniona.

Środowiska naukowe zgłosiły następujących kandydatów w dziedzinie nauk o rodzinie, dyscyplina nauki o rodzinie, na członków Rady Doskonałości Naukowej w kadencji na lata 2024-2027 (kandydat – podmiot zgłaszający):¹¹

- 1) dr hab. Anna Błasiak – Akademia Ignatianum w Krakowie,
- 2) dr hab. Mirosław Brzeziński – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II,
- 3) dr hab. Małgorzata Duda – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie,
- 4) prof. dr hab. Jerzy Kochanowicz – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej,
- 5) prof. dr hab. Elżbieta Osewska – Akademia Ignatianum w Krakowie; Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- 6) prof. dr hab. Mieczysław Ozorowski – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- 7) dr hab. Marek Walancik – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej.

We wrześniu 2023 r. odbyły się wybory do Rady Doskonałości Naukowej. 6 października 2023 r. Komisja Wyborcza przyjęła protokół z przeprowadzonych wyborów na kadencję w latach 2024-2027. Ponieważ dziedzina nauki o rodzinie jest jednodyscyplinowa, pięciu człon-

¹¹ *Lista kandydatów na członków Rady Doskonałości Naukowej w kadencji na lata 2024-2027*, <https://www.rdn.gov.pl/wybory-do-rdn.lista-kandydatow-na-czlonkow-rady-doskonosci-naukowej.html> (dostęp: 18.08.2023).

ków – a nie trzech – zostało wybranych do dyscypliny nauki o rodzinie, a wśród nich członkowie Polskiego Stowarzyszenia Familiologicznego (lista w układzie alfabetycznym):

- 1) dr hab. Anna Błasiak,
- 2) ks. dr hab. Mirosław Brzeziński,
- 3) dr hab. Małgorzata Duda,
- 4) prof. dr hab. Elżbieta Osewska,
- 5) ks. prof. dr hab. Mieczysław Ozorowski.

2. Przewody doktorskie przeprowadzone na Wydziale Nauk Społecznych UPJPII w Krakowie oraz na Uniwersytecie Opolskim

Po powołaniu dyscypliny nauki o rodzinie w 2011 r. na Uniwersytecie Opolskim oraz na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie zostały przeprowadzone przewody doktorskie w dyscyplinie nauki o rodzinie / dziedzina nauk humanistycznych oraz w dyscyplinie nauki socjologiczne / dziedzina nauk społecznych.

2.1. Przewody doktorskie przeprowadzone na Uniwersytecie Opolskim

Dziedzina nauki: dziedzina nauk humanistycznych / dyscyplina naukowa: nauki o rodzinie.

1. Urszula Miernik, *Prawne konteksty małoletniego macierzyństwa w świetle literatury oraz badań własnych. Studium z nauk o rodzinie*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła
- promotor pomocniczy: ks. dr Grzegorz Gura
- publiczna obrona: 18 czerwca 2018 r.

2. Magdalena Kapias, *Aksjologiczne wymiary domu rodzinnego. Studium z nauk o rodzinie na podstawie wybranych ujęć domu we współczesnej filozofii polskiej*

- promotor: ks. prof. dr hab. Kazimierz Wolsza
- publiczna obrona: 26 kwietnia 2019 r.

3. Agata Majewska, *Odpowiedzialność moralna za kształtowanie tożsamości osobowej w kontekście rodzinnej transmisji międzypokoleniowej*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec
- promotor pomocniczy: dr Agnieszka Majewska-Kafarowska
- publiczna obrona: 25 kwietnia 2019 r.

4. Żanna Staniszevska, *Zmiana w postrzeganiu jakości komunikacji małżeńskiej u uczestników grupowej psychoterapii emocjonalno-stresowej na Ukrainie*

- promotor: ks. dr hab. Paweł Landwójtowicz, prof. UO
- promotor pomocniczy: ks. dr Paweł Brudek
- publiczna obrona: 26 kwietnia 2019 r.

5. Mirosław Staniszevski, *Znaczenie emocjonalno-stresowej psychoterapii grupowej dla wsparcia rodzin współzależniionych na Ukrainie*

- promotor: ks. dr hab. Paweł Landwójtowicz, prof. UO
- promotor pomocniczy: ks. dr Paweł Brudek
- publiczna obrona: 26 kwietnia 2019 r.

Dziedzina nauki: dziedzina nauk społecznych / dyscyplina naukowa: nauki socjologiczne.

1. Volha Yakimenka, *Wartości (orientacje) religijne i etos małżeńsko-rodzinny w kontekście uwarunkowań społeczeństwa białoruskiego*

- promotor: prof. dr hab. Anna Śliz
- promotor pomocniczy: dr Iwona Sobieraj
- publiczna obrona: 15 lipca 2020 r.

2. Mirosław Rucki, *Liturgia rodzinna w świetle księgi „Sefer habrachot”*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła
- promotor pomocniczy: ks. dr hab. Mateusz Potoczny, prof. UO
- publiczna obrona: 26 listopada 2020 r.

3. Urszula Sipel-Wiecha, *Małżeństwo i rodzina w praktyce duszpasterskiej i twórczości Maurusa Starka (SDS). Historyczne studium z nauk o rodzinie*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła
- publiczna obrona: 9 grudnia 2020 r.

4. Karolina Kupis, *Rodzinna tożsamość narracyjna polskich emigrantów w Wielkiej Brytanii*

- promotor: dr hab. Alicja Kalus, prof. UO
- promotor pomocniczy: dr Emilia Mazurek
- publiczna obrona: 2 września 2021 r.

5. Grzegorz Krawiec, *Formacja małżeńska i rodzinna w Ruchu Czystych Serc Małżeństw*

- promotor: ks. prof. dr hab. Jan Kochel
- publiczna obrona: 23 września 2021 r.

6. Szymon Peterman, *Rodzina dysfunkcyjna źródłem zachowań przestępczych na przykładzie województwa opolskiego*

- promotor: ks. prof. dr hab. Jan Kochel
- promotor pomocniczy: ks. dr Andrzej Ochman
- publiczna obrona: 23 września 2021 r.

7. Katarzyna Klimas, *Współdziałanie szkoły podstawowej z rodziną ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kształceniu inkluzyjnym na przykładzie Częstochowy*

- promotor: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO
- publiczna obrona: 9 marca 2022 r.

8. Kinga Salamon-Juchelka, *Instytucjonalne wsparcie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim ze sprzężeniami oraz ich rodzin. Przypadek Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Bytomiu*

- promotor: ks. dr hab. Paweł Landwójtowicz, prof. UO
- publiczna obrona: 21 kwietnia 2022 r.

9. Klaudia Słowik, *Usamodzielnienie wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Przykład powiatu mikołowskiego*

- promotor: prof. dr hab. Anna Barska
- promotor pomocniczy: dr Anna Kopczak-Wirga
- publiczna obrona: 4 maja 2022 r.

10. Piotr Guzdek, *Implikacje systemu aksjologicznego rodziców dla tanatycznej interpretacji poronienia klinicznego*

- promotor: ks. dr hab. Dariusz Krok, prof. UO
- promotor pomocniczy: ks. dr Marcin Cholewa
- publiczna obrona: 15 czerwca 2022 r.

11. Bogdan Grajner, *Przemiany aktywności rodzinnej, środowiskowej i stowarzyszeniowej emerytów górniczych. Studium dla rejonu rybnicko-wodzisławskiego*

- promotor: dr hab. Edward Nycz, prof. UO
- publiczna obrona: 6 czerwca 2022 r.

12. Magdalena Pysz, *Predyktory adaptacji do życia na emigracji w oparciu o badania polskich migrantów w Europie. Implikacje etyczne*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec
- publiczna obrona: 13 czerwca 2022 r.

13. Artur Krzyżanowski, *Rola pomocy psychologicznej i ruchowej w funkcjonowaniu osób chorych onkologicznie i ich rodzin*

- promotor: ks. dr hab. Dariusz Krok, prof. UO
- publiczna obrona: 29 czerwca 2022 r.

14. Ewelina Wojtarkowska, *Dopasowanie osobowościowe i temperamentalne a jakość życia małżeńskiego*

- promotor: ks. dr hab. Dariusz Krok, prof. UO
- promotor pomocniczy: ks. dr Paweł Brudek
- publiczna obrona: 22 czerwca 2022 r.

15. Marta Laskowska, *Dobro dziecka w postępowaniu o rozwiązanie przysposobienia na podstawie orzeczeń sądów rejonowych na terenie miasta Warszawy. Perspektywa moralna*

- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec
- promotor pomocniczy: ks. dr Grzegorz Gura
- publiczna obrona: 19 września 2022 r.

16. Gabriela Mandalka, *Funkcjonowanie dziecka niepełnosprawnego w rodzinie pełnej. Studium pedagogiczno-socjologiczne na wybranej grupie rodzin z województwa opolskiego*

- promotor: ks. prof. dr hab. Jan Kochel
- promotor pomocniczy: ks. dr Andrzej Ochman
- publiczna obrona: 24 września 2022 r.

17. Sabina Waluś, *Wpływ nowych technologii na rodzinę w świadomości młodzieży pokolenia iGEN uczęszczającej do szkół ponadpodstawowych na terenie województwa opolskiego*

- promotor: ks. prof. dr hab. Marek Lis

- promotor pomocniczy: ks. dr Andrzej Ochman
 - publiczna obrona: 17 czerwca 2022 r.
18. Paulina Puszcz, *Biograficzne uczenie się ról rodzicielskich matek*
- promotor: dr hab. Alicja Kalus, prof. UO
 - promotor pomocniczy: dr Emilia Mazurek
 - publiczna obrona: 7 lipca 2022 r.
19. Sara Kuźnik, *Efektywność oddziaływań terapii behawioralnej w pracy z uczniem ze spectrum autyzmu w kontekście systemu rodzinnego*
- promotor: ks. dr hab. Paweł Landwójtowicz, prof. UO
 - publiczna obrona: 13 września 2022 r.
20. Renata Marszałek, *Granice ludzkiego życia w świetle Magisterium Kościoła i paradygmatu współczesnej wiedzy interdyscyplinarnej oraz trendów myślowych. Studium analityczne na bazie wybranej literatury przedmiotu*
- promotor: ks. dr hab. Janusz Mierzwa, prof. UPJG
 - publiczna obrona: 14 września 2022 r.
21. Sylwia Drozd, *Zespół wypalenia zawodowego jako współczesny problem społeczny pracowników socjalnych w kontekście pracy z rodziną*
- promotor: ks. dr hab. Janusz Mierzwa, prof. UPJG
 - publiczna obrona: 15 września 2022 r.
22. Anna Adamowska-Kałwa, *Przemoc w rodzinie w kontekście praw ofiar w świetle polskiej literatury w latach 1993-2019. Studium z nauk o rodzinie*
- promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła
 - publiczna obrona: 12 września 2022 r.
23. Patrycja Rosół, *Małżeństwo wobec konfliktów w perspektywie dorobku naukowego Elżbiety Sujak*
- promotor: ks. dr hab. Paweł Landwójtowicz, prof. UO
 - publiczna obrona: 6 października 2022 r.
24. Jadwiga Lula, *Funkcja fitoterapii w profilaktyce zdrowia rodziny. Studium familiologiczne na podstawie publikacji w kwartalniku „Panacea – leki ziołowe” (2002-2019)*
- promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej
 - publiczna obrona: 6 grudnia 2022 r.

2.2. Przewody doktorskie przeprowadzone na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie¹²

Dziedzina nauki: dziedzina nauk humanistycznych / dyscyplina naukowa: nauki o rodzinie.

1. Ewa Poźniak, *Rodzinne, społeczno-religijne konteksty starzenia się. Studium empiryczne na przykładzie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Województwie Podkarpackim*

- promotor: ks. dr hab. Janusz Mierzwa, prof. UPJG
- promotor pomocniczy: ks. dr Marcin Cholewa
- publiczna obrona: 28 maja 2018 r.

2. Przemysław Żebrok, *Rodzina w systemie społeczno-kulturowym Śląska Cieszyńskiego. Studium teoretyczno-badawcze*

- promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka
- publiczna obrona: 6 czerwca 2018 r.

3. Sylwia Łastowska, *Rodzina jako wspólnota życia i miłości wobec wyzwań współczesności. Krytyczna analiza wybranych materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum powstałych po 2001 roku*

- promotor: ks. prof. dr hab. Józef Stala
- publiczna obrona: 29 października 2018 r.

4. Bogusław Sypień, *Małżeństwo sakramentalne w świetle materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum w Polsce powstałych po 2001 roku*

- promotor: ks. prof. dr hab. Józef Stala
- publiczna obrona: 8 lutego 2019 r.

Dziedzina nauki: dziedzina nauk społecznych / dyscyplina naukowa: nauki socjologiczne.

1. Magdalena Krępa, *Powołanie kobiety do macierzyństwa i mężczyzny do ojcostwa w kontekście dyskursu katolicyzmu z ideologią gender w polskiej literaturze przedmiotu*

¹² Wydział Nauk Społecznych, <https://upjp2.edu.pl/uniwersytet/przewody-i-postepowania-naukowe/wns> (dostęp: 20.04.2023).

- promotor: ks. prof. dr hab. Józef Stala
 - promotor pomocniczy: ks. dr Marcin Cholewa
 - publiczna obrona: 30 września 2019 r.
2. Agnieszka Zarotyńska, *Wychowanie w rodzinie dla pokoju w świetle nauczania papieża Jana Pawła II*
- promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka
 - publiczna obrona: 20 grudnia 2021 r.
3. Halina Zarotyńska, *Troska o osoby przewlekle chore przebywające w rodzinie na przykładzie posługi bł. Hanny Chrzanowskiej*
- promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka
 - publiczna obrona: 22 grudnia 2021 r.
4. Dorota Stokłosa-Bieniara, *Rodzina z chorym terminalnie w opiece paliatywnej w aspekcie moralno-społecznym*
- promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka
 - publiczna obrona: 23 czerwca 2022 r.
5. Klaudia Kubowicz, *Nauka Jana Pawła II o sporcie jako pomoc w integralnym wychowaniu dzieci w rodzinie*
- promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński
 - publiczna obrona: 24 czerwca 2022 r.
6. Ks. mgr Grzegorz Feluś, *Koncepcja wychowania młodzieży w rodzinie w świetle materiałów formacyjnych Grup Apostolskich Archidiecezji Krakowskiej*
- promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński
 - publiczna obrona: 28 czerwca 2022 r.
7. Monika Pырczak-Piega, *Kompetencje społeczne kobiet z niepełnościami pełniących role rodzinne a ocena jakości życia rodziny*
- promotor: ks. dr hab. Grzegorz Godawa, prof. UPJPII
 - promotor pomocniczy: dr Katarzyna Kutek-Sładek
 - publiczna obrona: 29 czerwca 2022 r.
8. Magdalena Ochońska, *Miejsce i wartość rodziny w polityce rodzinnej państwa polskiego w latach 2007-2020*
- promotor: ks. dr hab. Antoni Świerczek, prof. UPJPII
 - publiczna obrona: 20 września 2022 r.

9. Iwona Waldzińska, *Polska rodzina transgraniczna jako środowisko wychowania dziecka w świetle literatury przedmiotu*

- promotor: prof. dr hab. Elżbieta Osewska
- promotor pomocniczy: dr Katarzyna Kutek-Sładek
- publiczna obrona: 20 października 2022 r.

10. Krzysztof Kraśniewski, *Coaching jako forma pracy z rodziną w świetle antropologii chrześcijańskiej. Aspekt teoretyczno-badawczy*

- promotor: ks. dr hab. Aleksander Posacki
- promotor pomocniczy: ks. dr Bolesław Karcz
- publiczna obrona: 26 października 2022 r.

11. Ks. mgr Jan Przybocki, *Rola i zadania instytucji działających na rzecz osób starszych w środowisku lokalnym na przykładzie Gminy Kraków. Aspekt teoretyczno-empiryczny*

- promotor: ks. dr hab. Norbert Pikuła, prof. UP
- promotor pomocniczy: ks. dr Bolesław Karcz
- publiczna obrona: 9 listopada 2022 r.

12. O. mgr Łukasz Buksa, *Pomoc rodzinie z uzależnionym fonologicznie dzieckiem w literaturze przedmiotu*

- promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński
- promotor pomocniczy: dr Katarzyna Kutek-Sładek
- publiczna obrona: 15 listopada 2022 r.

13. Magdalena Gadamska-Kyrcz, *Opiekuńczo-wychowawcza rola starszego rodzeństwa w kształtowaniu systemu wartości młodszego brata i siostry*

- promotor: bp prof. dr hab. Janusz Mastalski
- promotor pomocniczy: dr Katarzyna Kutek-Sładek
- publiczna obrona: 25 listopada 2022 r.

14. Anna Podolak, *Kryzysy emocjonalne przyczyną destrukcji unifikacyjnej i prokreacyjnej funkcji małżeństwa w świetle literatury przedmiotu*

- promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka
- publiczna obrona: 16 grudnia 2022 r.

15. Paulina Rzewucka, *Preferencje wychowawcze rodziców uczniów w młodszym wieku szkolnym. Wybrane uwarunkowania i deklarowane zachowania wychowawcze*

- promotor: ks. dr hab. Grzegorz Godawa, prof. UPJPII

- promotor pomocniczy: dr Bartłomiej Gołek
- publiczna obrona: 16 grudnia 2022 r.

16. Anna Najda, *Współczesna rodzina kurpiowska i jej funkcja religijna. Studium analityczno-badawcze*

- promotor: prof. dr hab. Elżbieta Osewska
- promotor pomocniczy: ks. dr Marcin Cholewa
- publiczna obrona: 20 lutego 2023 r.

3. Wybrane serie wydawnicze

Ukazało się wiele monografii naukowych dotyczących zagadnień familiologicznych, które trudno byłoby wszystkie zamieścić w jednym opracowaniu. Dlatego poniżej wskazujemy jedynie na trzy wybrane serie wydawnicze, które ukazały się w środowisku krakowskim, opolskim i lubelskim, jako przykład badań naukowych w zakresie nauk o rodzinie.

3.1. Seria „Nauki o Rodzinie”

W środowisku naukowym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ukazuje się seria „Nauki o Rodzinie”.

Redaktorzy serii:

- prof. dr hab. Elżbieta Osewska,
- ks. prof. dr hab. Józef Stala.

Rada naukowa serii:

- prof. UŚ dr hab. Antoni Bartoszek (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska),
- dr hab. Beata Bilicka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska),
- prof. UWM dr hab. Piotr Duksa (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska),
- prof. Dr hab. Anton Fabian (Paul Joseph Safarik University in Košice, Słowacja),
- prof. dr Christian Gostečnik (University of Ljubljana, Słowenia),

- dr Patricia Kieran (Mary Immaculate College, Limerick, Irlandia),
- prof. dr Herman Lombaerts (Catholic University in Leuven, Belgia),
- prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska),
- prof. dr hab. Piotr Morciniec (Uniwersytet Opolski, Polska),
- prof. dr hab. Elżbieta Osewska (Akademia Tarnowska, Polska),
- prof. dr hab. Józef Stala (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Polska),
- prof. dr Graham Rossiter (Australian Catholic University, Sydney, Australia),
- prof. dr hab. Wojciech Krzysztof Świątkiewicz (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

Dotychczas w serii „Nauki o Rodzinie” ukazały się:

1. *Nauki o rodzinie w służbie rodziny*, red. Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2014, ISBN 978-83-7438-358-5, ss. 624.
2. *The Contemporary Family: Local and European Perspectives*, red. Elżbieta Osewska, Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2015, ISBN 978-83-7438-440-7, ss. 332.
3. *Rodzina i edukacja w zmaganiu o przyszłość Europy*, red. Elżbieta Osewska, Wydawnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie, Tarnów 2016, ISBN 978-83-941202-9-0, ss. 278.
4. *Focus on Family and Education*, red. Elżbieta Osewska, Crkva u svijetu, Split 2016, ISBN 978-953-256-088-6, ss. 188.
5. *Strengthening Families*, red. Józef Stala, Jadranka Garmaz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2016, ISBN 978-83-7438-563-3, ss. 335.
6. *Małżeństwo i rodzina w służbie człowieka. Refleksja nad nauczaniem ks. prof. dr. hab. Jerzego Bajdy*, red. Marek Kluz, Józef Młyński, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2018, ISBN 978-83-7438-737-8, ss. 188.

7. *Strong Families – Strong Societies*, red. Elżbieta Osewska, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-762-0, ss. 246.
8. *Zdrowa i mocna rodzina fundamentem społeczeństwa*, red. Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-760-6, ss. 234.
9. *W służbie prawdzie o rodzinie. Prawda o człowieku, rodzinie i cywilizacji. Teksty Księdza Arcybiskupa Kazimierza Majdańskiego*, red. Bożena Bassa, Elżbieta Osewska, Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-785-9, ss. 314.
10. *Rodzina w społeczeństwie – relacje i wyzwania*, red. Elżbieta Osewska, Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-816-0, ss. 422.
11. *Families: Opportunities and Challenges*, red. Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-833-7, ss. 223.
12. Magdalena Krępa, *Powołanie kobiety do macierzyństwa i mężczyzny do ojcostwa w kontekście dyskursu katolicyzmu z ideologią gender w polskiej literaturze przedmiotu*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-882-5, ss. 268.
13. Sylwia Łastowska, *Rodzina jako wspólnota życia i miłości wobec wyzwań współczesności. Krytyczna analiza wybranych materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum powstałych po 2001 roku*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-783-5, ss. 331.
14. *Rodzina – Wychowanie – Przyszłość*, red. Elżbieta Osewska, Józef Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2019, ISBN 978-83-7438-947-1, ss. 407.
15. Bogusław Sypień, *Małżeństwo sakramentalne w świetle materiałów dydaktycznych do nauczania religii w gimnazjum i liceum w Polsce powstałych po 2001 roku*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu

Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2020, ISBN 978-83-7438-795-8, ss. 314.

16. *Cherish Family Life*, red. Elżbieta Osewska, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2023, ISBN 978-83-8354-001-6, ss. 310.
17. *Życie rodzinne w dyskursie nauk o rodzinie*, red. Józef Stala, Elżbieta Osewska, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2024, ISBN 978-83-8354-002-3, ss. 410.

W przygotowaniu:

18. Iwona Ewa Waldzińska, *Polska rodzina transgraniczna jako środowisko wychowania dziecka w świetle literatury przedmiotu*
19. Anna Najda, *Współczesna rodzina kurpiowska i jej funkcja religijna. Studium analityczno-badawcze*

3.2. Seria: „Człowiek – Rodzina – Społeczeństwo”

W środowisku naukowym Uniwersytetu Opolskiego ukazuje się seria „Człowiek – Rodzina – Społeczeństwo”.

Dotychczas w serii „Człowiek – Rodzina – Społeczeństwo” ukazały się:

1. Alicja Kalus, *Bezdzietność w małżeństwie*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2002, ISBN 83-88939-39-4, ss. 225.
2. *W świecie dziecka osieroconego i rodziny adopcyjnej*, red. Alicja Kalus, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2003, ISBN 83-88939-59-9, ss. 264.
3. Paweł Landwójtowicz, *Samotne macierzyństwo. Studium pastoralne*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2004, ISBN 83-88939-83-1, ss. 375.
4. Joachim Piegsa, *Małżeństwo sakramentem – rodzina „Kościołem domowym”*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2005, ISBN 83-88939-95-5, ss. 199.
5. *Wyjazdy zarobkowe. Szanse czy zagrożenie? Perspektywa społeczno-moralna*, red. Konrad Glombik, Piotr Morciniec, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2005, ISBN 83-88939-97-1, ss. 255.

6. Norbert Wons, *Autonomia mniejszości narodowych w Europie w świetle nauczania społecznego Kościoła*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2005, ISBN 83-88939-98-X, ss. 282.
7. Dariusz Krok, *Perswazja w przekazie religijno-moralnym*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2005, ISBN 83-60244-04-9, ss. 298.
8. Joanna Dzierżanowska-Peszko, *Aborcja. Przyczyny i konsekwencje*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2005, ISBN 83-60244-11-1, ss. 220.
9. Krystian Wojaczek, *Więź małżeńska w sytuacji rozłąki z przyczyn ekonomicznych*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2007, ISBN 978-83-60244-48-7, ss. 224.
10. *Psychologiczny wymiar cierpienia. Teoria i badania*, red. Dariusz Krok, Alicja Kalus, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2007, ISBN 978-83-60244-71-5, ss. 264.
11. Antoni Kaltbach, *Bezrobocie strukturalne w Polsce w latach 1989-2003 w świetle nauczania społecznego Kościoła*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2008, ISBN 978-83-60244-98-2, ss. 198.
12. Alicja Kalus, *Funkcjonowanie systemu rodziny adopcyjnej. Analiza psychologiczna*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2009, ISBN 978-83-61756-15-6, ss. 260.
13. Dariusz Krok, *Religijność a jakość życia w perspektywie mediatorów psychospołecznych*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2009, ISBN 978-83-61756-16-3, ss. 479.
14. Jerzy Grześkowiak, „Tajemnica to jest wielka”. *Sakramentalne przy mierze małżeńskie*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2010, ISBN 978-83-7342-246-9; ISBN 978-83-61756-41-5, ss. 368.
15. Paweł Landwójtowicz, *Duszpasterskie poradnictwo małżeńskie w Polsce. Studium pastoralne*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2010, ISBN 978-83-61756-42-2, ss. 516.
16. *Wychowanie seksualne w rodzinie i w szkole*, red. Konrad Glombik, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2010, ISBN 978-83-61756-43-9; ISBN 978-83-7342-244-5, ss. 297.

17. *Rodzina w nurcie współczesnych przemian. Studia interdyscyplinarne*, red. Dariusz Krok, Paweł Landwójtowicz, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2010, ISBN 978-83-61756-44-6, ss. 456.
18. *Człowiek chory w rodzinie. Analiza problemów i form pomocy*, red. Joanna Dzierżanowska-Peszko, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2010, ISBN 978-83-61756-49-1, ss. 236.
19. *Relacje rodzinne i społeczne w kulturze środkowoeuropejskiej i chińskiej*, red. Dariusz Krok, Dariusz Klejnowski-Różycki, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2011, ISBN 978-83-61756-58-3, ss. 274.
20. *Wychowanie do czystości – utopia czy zadanie*, red. Jan Kochel, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2011, ISBN 9788361756620, ss. 212.
21. *Euro 2012 – w poszukiwaniu wartości*, red. Jerzy Kostorz, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2012, ISBN 978-83-61756-77-4; ISBN 978-83-7342-302-2, ss. 196.
22. *Oblicza przemocy. Od przyczyn do przeciwdziałania*, red. Piotr Morciniec, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2012, ISBN 978-83-61756-92-7, ss. 201.
23. *Jednostka i religia w relacjach społecznych*, red. Dariusz Krok, Anna Bronowicka, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2013, ISBN 978-83-63950-24-8, ss. 400.
24. *Zniewoleni działaniem. Uzależnienia behawioralne a rodzina*, red. Piotr Morciniec, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2013, ISBN 978-83-63950-29-3, ss. 227.
25. *Człowiek wobec sytuacji trudnych. Poradnictwo i terapia*, red. Joanna Dzierżanowska-Peszko, Paweł Landwójtowicz, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2014, ISBN 978-83-63950-48-4, ss. 197.
26. *Matrimonio et familiae – z problematyki małżeństwa i rodziny*, red. Paweł Landwójtowicz, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2016, ISBN 978-83-63950-83-5, ss. 353.
27. *Etos pracy drogą dojrzewania człowieka*, red. Janusz Podzielny, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2017, ISBN 978-83-65860-02-6, ss. 137.

28. *Sakramentalna przysięga małżeńska w obliczu wyzwań współczesnego świata. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. Paweł Landwójtowicz, Sławomir Pawiński, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2017, ISBN 978-83-65860-09-5, ss. 179.
29. Jan Kochel, *Wprowadzenie do antropologii pedagogicznej. W kręgu pedagogiki katolickiej*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2018, ISBN 978-83-65860-10-1, ss. 157.
30. Andrzej Ochman, *Od prawa naturalnego do socjologii praw człowieka. Wkład Hanny Waśkiewicz do polskiej refleksji nad prawem*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2018, ISBN 978-83-65860-23-1, ss. 267.
31. Zygfryd Glaeser, Waldemar Skomudek, *Teologia – technologia – ekologia. Ku integralnej odpowiedzialności za dzieło stworzenia*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2019, ISBN 978-83-65860-873, ss. 175.
32. Zygfryd Glaeser, *W szkole pedagogii tolerancji Karola Wojtyły / Jana Pawła II*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego, Opole 2023, ISBN 978-83-67399-17-3, ss. 224.

3.3. Seria: „Centrum Badań nad Rodziną”

W środowisku naukowym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie ukazuje się seria „Centrum Badań nad Rodziną”.

Dotychczas w serii „Centrum Badań nad Rodziną” ukazały się:

1. *25 lat Karty Praw Rodziny – aktualność i wartość przesłania*, red. Włodzimierz Wieczorek, Mirosław Brzeziński, T. I, Wydawnictwo Polihymnia, Lublin 2008, ISBN 978-83-7270-592-5, ss. 189.
2. *Naturalne planowanie rodziny w ujęciu wybranych dyscyplin naukowych*, red. Włodzimierz Wieczorek, Ewelina Flader, Renata Krupa, Joanna Płońska, Agnieszka Zaremba, T. II, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”, Lublin 2008, ISBN 978-83-7548-068-9, ss. 495.

3. *Rodzina wobec współczesnych wyzwań społeczno-kulturowych*, red. Julia Gorbaniuk, Beata Parysiewicz, T. III, Wydawnictwo KUL, Lublin 2009, ISBN 978-83-7363-841-9, ss. 292.
4. *W trosce o owocowanie sakramentu małżeństwa*, red. Małgorzata Wyźlic, Andrzej Czaja, T. IV, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, ISBN 978-83-7363-981-2, ss. 226.
5. *Małżeństwo i rodzina wobec aborcji*, red. Marian Zdzisław Stepulak, T. VI, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, ISBN 978-83-7702-119-4, ss. 202.
6. *Wybrane aspekty pracy socjalnej w warsztacie pracownika socjalnego – doświadczenia polsko-niemieckie [Ausgewählte Aspekte in der sozialen Arbeit des Sozialmitarbeiters – deutsch-polnische Erfahrungen]*, red. Marian Zdzisław Stepulak, Julia Gorbaniuk, T. VIII, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”, Lublin – Eichstätt-Ingolstadt 2010, ISBN 978-83-7548-007-8, ss. 193.
7. *Kościół domowy*, red. Włodzimierz Wieczorek, Antoni Tomkiewicz, T. IX, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, ISBN 978-83-7702-071-5, ss. 634.
8. *Rodzina polska i ukraińska wobec wyzwań współczesności [Польська та українська сім'я перед викликами сучасності]*, red. Julia Gorbaniuk, Galina Krištal, Maria Chuchra [Ю. Горбанюк, Г. Кришталь, М. Хухра], T. X, Lwów [Львів] 2010, ISBN 978-83-7702-116-3, ss. 213.
9. *Wartość i dobro rodziny*, red. Jarosław Jęczeń, Marian Zdzisław Stepulak, T. V, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, ISBN 978-83-7702-260-3, ss. 600.
10. *Rodzina europejska. Filozoficzno-polityczne i społeczno-ekonomiczne uwarunkowania*, red. Jerzy Koperek, T. VII, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, ISBN 978-83-7702-094-4, ss. 420.
11. *Przemoc w małżeństwie i rodzinie*, red. Maria Chuchra, Jarosław Jęczeń, T. XI, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, ISBN 978-83-7702-383-9, ss. 216.
12. *Dlaczego rodzić w domu? Poród domowy w perspektywie interdyscyplinarnej*, red. Marian Zdzisław Stepulak, Anna Irzmańska-Hudziak, Joanna Płońska, T. XII, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, ISBN 978-83-7702-329-7, ss. 218.

13. *Czas rodziny – czas nadziei*, red. Urszula Dudziak, T. XIII, Wydawnictwo KUL, Lublin 2012, ISBN 978-83-7702-460-7, ss. 190.
14. *Życie czy śmierć. Ochrona życia w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. Urszula Dudziak, Jarosław Jęczeń, T. XV, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, ISBN 978-83-7702-623-6, ss. 224.
15. *Tożsamość i posłannictwo rodziny*, red. Mirosław Brzeziński, Jarosław Jęczeń, T. XIV, Wydawnictwo KUL, Lublin 2014, ISBN 978-83-7702-904-6, ss. 232.
16. *Child – problems and needs. Dziecko – problemy i potrzeby*, red. Urszula Dudziak, T. XVI, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, ISBN 978-83-7702-995-4, ss. 250.
17. *Concerned about the life and human health. W trosce o życie i zdrowie człowieka*, red. Urszula Dudziak, T. XVII, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, ISBN 978-83-8061-066-8, ss. 282.
18. *Rodzina i tradycja – na pograniczu kultur i czasów*, red. Julia Gorbaniuk, tłum. Liana Dzhangiryan, Wiaczesław Kryształ, T. XVIII, Lublin – Lwów – Kijów 2015, Drukarnia: Kijów, Ukraina, ISBN 978-617-571-123-1, ss. 201.
19. *Great defenders of life. Wielcy obrońcy życia*, red. Urszula Dudziak, T. XIX, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, ISBN 978-83-8061-755-1, ss. 324.
20. *Instytucjonalny wymiar ochrony życia*, red. Urszula Dudziak, T. XX, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, ISBN 978-83-8061-786-5, ss. 94.
21. *Miłość, seksualność, małżeństwo, rodzina w scenariuszach godzin wychowawczych*, red. Urszula Dudziak, T. XXI, Wydawnictwo KUL, Lublin 2023, ISBN 978-83-8288-098-4, ss. 154.

Zamieszczone w niniejszym tekście informacje pozwolą naukowcom i studentom na szybkie odszukanie danych dotyczących zarówno doktoratów podejmujących zagadnienia familiologiczne, jak i serii wydawniczych.

